

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 71 (3)

IZDAN 1. OKTOBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1348.

Atlas Werke Poehler & Co, Leipzig — Sötteritz.

Kalup za pritiskivanje, koji se može izmenjivati.

Prijava od 22. juna 1921.

Važi od 1. februara 1923.

Pravo prvenstva od 22. juna 1920. (Nemačka).

Predmet izuma sačinjava kalup odnosno jastučić za pritiskivanje, koji se upotrebljava kod proizvodnje cipela, kad se pendžeta (djono-
novi) lepe na gornju kožu cipela. Ovaj tvrdi kalup pravi se na taj način, da se stanovita polutečna masa stavi u jednu ramu ili posudu. U tu masu utisne se donji deo modela one cipele čiju veličinu želimo proizvoditi, masa se ukruti i u njoj ostaje kalup koji dotičnom modelu odgovara. Na taj način dobijemo kalup za pritiskivanje, koji jednoliko pritiskuje na sva mesta onog objekta koji proizvodimo. Taj kalup ne savija rub pendžeta kao što savijaju elastični kalupi, nego daje cipeli tačno onaj izgled, koji želimo imati. Izum imade još i tu dobru stranu, što se kalup za pritiskivanje može izvesti tako, da se masa koja se nalazi u tom ramu ili posudi može kad se posvema ukruti, izmeniti. Da se ne bi masa prilepila za posudu odnosno ram kad se ukruti, oblaže se ista iznutra izdirajućim slojem od hartije ili tkiva, ili se posuda namaže zejtinom. Time se postizava to, da ukrućena masa čini za sebe jedno čvrsto telo, koje se može iz posude izvaditi i s jednim drugim zameniti, koje je na isti način proizvedeno i koje odgovara drugoj veličini cipele.

Slika pokazuje podužni presek jednog primera tog izuma kako se on može izvesti.

Spoljnji deo tog kalupa sastoji se iz jedne plitke posude, koja imade oblik jednog malog sanduka (1) od drveta, gvoždja ili sličnog

podesnog materijala. Ta se posuda obloži iznutra slojem izolirajućeg materijala (2) i to ili kakvim masnim produktom, zejtinom ili hartijom, tankom tkaninom ili slično. Iza toga ispuni se posuda sa polutečnom ili testastom masom (3) koja imade to svojstvo, da se nakon nekog vremena ukruti. Dok je još masa meka, utisne se u površinu te mase do izvesnog stepena dno cipele onog oblika i veličine, kakve želimo proizvoditi. Udubljenje koje u masi nastaje primi tečan oblik dna dotične cipele. Onaj deo mase koji cipela istisne ukloni se kao suvišan. Kad se masa ukruti, izvuče se cipela oprezno iz nje, a udubina u njoj koju cipela ostavlja daje nam gotov kalup za pritiskivanje.

Pošto sloj za izolaciju (2) sprečava, da se masa prilepi za posudu (1), može se ukrućena masa lako izvaditi i na njeno mesto na isti način druga staviti, kad želimo cipele drugih veličina proizvoditi. Ovako udešena naprava imade tu prednost, da se posuda (1) može upotrebiti ne samo za jedan kalup, nego za proizvoljan broj kalupa. To imade veliku ekonomsku vrednost, jer se posuda može stalno upotrebljavati, a kalupi prema potrebi menjati, jer su iz srazmerno vrlo jeftinog materijala. Masa kojom se posuda puni meša se iz stvari koje se lako snoše odnosno brzo ukrućuju, kao na pr. iz gipsa i tutkala, rastvorenog celuloida i prašine kože ili drvene strugotine i t. d., dakle iz mase koja je plastična i koja u trulom stanju može izdržati

i veći pritisak. Ona može trajno i stanovitu elastičnost imati. Na dno ukrućenog kalupa polože se redovno elastična tanka ploča (4) iz hartije, lepenke, kože, gumije i t. d., i to zbog toga, da se male neravnosti dna udubine na kalupu izjednače.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Kalup koji se upotrebljava kod proizvodnje cipela lepljenjem naznačen je telom, koje je najpre plastično, i djonu cipele (dnu cipele) lepo prilagođuje i koji se nalazi u jednom malom sanduku odnosno posudi.

2.) Kalup za pritiskivanje po zahtevu pod 1.) naznačen je time, što je posuda iznutra obložena jednim izdizajućim slojem od hartije, tkanine, premazom zejtina ili slično, koji sprečava, da se masa kod ukrućivanja lepi za posudu.

3.) Postupak za proizvodnju kalupa za pritiskivanje po zahtevima po (1.) naznačen je time, što je posuda koja se puni sa polutečnom ili testastom masom i koja imađe to svojstvo da se nakon nekog vremena ukruti, iznutra obložena izdirajućim slojem, koji sprečava, da se posuda lepi, za kalup.

